

Les rebaixes de la retallada

El president del Govern espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, feia un espai en la seva agenda, atapeïda per la crisi del procés basc, al president de la Generalitat de Catalunya, José Montilla. Era el mateix dia que es reunia amb el cap de l'oposició espanyola, el president del Partit Popular, Mariano Rajoy, el passat dia 8 de gener. Així doncs, entre gestió i gestió per sortir del laberint basc, Zapatero va poder despatxar amb el seu coreligionari català sobre el desplegament del nou Estatut. De la reunió va sortir el compromís de constituir les tres comissions bilaterals previstes en la mateixa reforma de l'Estatut català: les comissions Generalitat-estat, la d'infraestructures i la d'afers econòmics.

El nou finançament haurà d'esperar. Pel que fa al nou sistema de finançament, el president català es va endur de la Moncloa el compromís d'iniciar les converses sobre finançament, per arribar a un acord "tan bon punt sigui possible". Aquesta darrera frase, deixa, doncs, les portes molt obertes per a la negociació del nou sistema financer de la Generalitat. I aquesta incertesa habitualment juga en contra dels interessos catalans. Així, encara que el president espanyol parli d'assolir un acord "tan bon punt sigui possible", queda poc marge de confiança per preveure la materialització d'un nou sistema abans del 2009, un cop passades les eleccions espanyoles (previstes el 2008, si no s'avancen). L'executiu de Zapatero s'havia compromès a posar en marxa un nou sistema de finançament el 2007. De fet, un dels pretextos per no iniciar el procés de negociació del nou model fou el de la immediatesa dels comicis catalans, un cop aprovat el nou Estatut. Tot i això, el ministre d'Economia, Pedro Solbes, ja ha deixat anar ara que serà molt complicat iniciar aquestes converses abans del 2008. D'aquesta manera, això faria impossible posar en marxa un nou sistema abans del 2009. Val la pena recordar que els postulats de Pedro Solbes, pel que fa al

La promesa de José Luis Rodríguez Zapatero d'acceptar l'Estatut que aprovés el Parlament de Catalunya fou reduïda a la predisposició d'aplicar amb "generositat" el nou text català, producte de les retallades del procés de negociació a Madrid. Però en els primers mesos de vigència del nou text, tant el sistema de finançament com les diverses iniciatives legislatives de l'executiu espanyol continuen tenint la mateixa tendència centrípeta de sempre.

El president del Govern espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, rebia a la Moncloa el president de la Generalitat de Catalunya, José Montilla, el passat 2 de gener, per parlar del desplegament del nou Estatut.

model de finançament del nou Estatut de Catalunya, van ser els que finalment es van acabar imposant, gairebé en la seva totalitat, per sobre del sistema que

proposava el projecte estatutari català sorgit del Parlament, el 30 de setembre del 2005. De fet, era una proposta molt semblant a la que l'executiu espanyol

El dirigent de la federació CiU, Artur Mas, en una compareixença davant la premsa. El líder de la federació considera que el PSOE té una actitud poc lleial en l'aplicació del nou Estatut.

negociava amb el president de la Junta d'Andalusia, Manuel Chávez. Atès, doncs, el pes de Solbes dins l'executiu, en matèria econòmica, tot fa pensar que el procés de negociació del nou sistema de finançament no tindrà un camí fàcil.

El PSC ha volgut, malgrat tot, jutjar de positiva aquesta trobada i posa l'èmfasi en la importància de la creació de les tres comissions bilaterals i l'establiment "d'un bon clima d'acord i d'entesa" entre els dos executius. Així ho afirmà la presidenta del grup parlamentari PSC-CpC, Manuela de Madre.

Aquest optimisme, però, no el comparteix una de les formacions del tripartit, ERC, ni tampoc el principal partit de l'oposició a Catalunya. Els independentistes lamenten la manca de predisposició de l'executiu espanyol per tancar un acord en matèria de finançament.

El portaveu dels republicans, Joan Ridaó, acusa el Govern espanyol de no acceptar la bilateralitat en les relacions econòmiques i financeres entre els dos governs. Ridaó, però, també considera que, en part, aquesta actitud és possible per culpa del "mal acord" en matèria de finançament que, a parer dels republicans, van pactar José Luis Rodríguez Zapatero i Artur Mas, que deixa a l'executiu espanyol les mans lliures per fer i desfer dins del Consell de Política Fiscal i Financera.

Per la seva part, CiU considera que ni el Govern català ni el president de la Generalitat no exerceixen el lideratge necessari per negociar el nou model de finançament, i que el Govern de Montilla està subordinat a les necessitats del calendari electoral del PSOE, per comptes de defensar els interessos catalans. A més, el líder de la federació, Artur Mas, retreu als socialistes espanyols falta de lleialtat en l'aplicació del nou Estatut. CiU no vol "generositat" de l'executiu espanyol en l'aplicació del Estatut, sinó "lleialtat" i el compliment d'una llei orgànica aprovada pel Congrés de Diputats i ratificada per la ciutadania de Catalunya.

L'ensenyament en el punt de mira. Però no solament són les dificultats per definir el sistema de finançament les que posen en dubte la generositat de Zapatero. També passa el mateix en un àmbit com l'ensenyament, considerat un dels pilars de la integració a Catalunya. Quan encara plana la polèmica arran de la normativa estatal sobre els ensenyaments mínims en l'educació primària, que obliga a introduir una tercera hora de castellà a les comunitats autònomes amb llengües cooficials, CiU afegeix la denúncia d'una "ofensiva" global contra el sistema d'ensenyament de Catalunya, amb la publicació al *BOE* de noves normatives estatals

que fixen aspectes bàsics dels ensenyaments d'idiomes, dels ensenyaments mínims del segon cicle d'Educació Infantil, dels ensenyaments mínims corresponents a l'Educació Secundària i de l'ordenament de la Formació Professional. Segons el portaveu parlamentari de CiU, Felip Puig, aquestes propostes són veritables "míssils" contra les competències d'ensenyament catalanes i per això demanen la compareixença del conseller d'Ensenyament, Ernest Maragall.

A més de l'àmbit de l'ensenyament, la federació ha denunciat que, des de l'aprovació de l'Estatut, 23 normatives estatals vulneren competències catalanes, una prova de la "deslleialtat" amb què l'executiu espanyol desplega l'Estatut.

També ERC es mostra crítica amb l'actitud del PSOE. Els independentistes, al marge dels intents del Govern espanyol de retallar encara més el text català a l'hora d'aplicar-lo, consideren que la conjuntura política actual, amb l'estancament del diàleg entre el Govern espanyol i ETA, podria frenar de retruc el desenvolupament de l'Estatut. El PSOE, apuntava el dirigent i candidat d'ERC a l'alcaldia de Barcelona, Jordi Portabella, podria tenir la temptació de reconduir el seu discurs sobre el model d'estat i acostar posicions amb el PP.

Tot i que de manera més tímida, el mateix PSC també ha hagut de fer algun gest davant la impermeabilitat al nou Estatut de Catalunya del Govern de l'estat. El president Montilla, a la sortida de la seva reunió amb Zapatero, demanà al president espanyol un esforç per aconseguir que les estructures ministerials tinguin present la nova realitat de l'Estatut, a l'hora de redactar noves lleis. Els ministeris, però, no tenen aquesta percepció. Així, per exemple, la ministra Mercedes Cabrera ja ha dit que no considera que les normes que ha impulsat constitueixin una invasió competencial.

Vistos els primers passos, el nou Estatut de Catalunya comença a mostrar el mateix punt feble que tenia el del 1979: la incapacitat de blindar-se davant d'una maquinària d'estat que té en la seva gènesi l'energia centrífuga.

Enric Rimbau